Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
HENRIKA SAUGMANDSGAARDA ØE
přednesené dne 19. října 2017 [1]

Věc C-395/16

DOCERAM GmbH
proti
CeramTec GmbH

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Oberlandesgericht Düsseldorf (vrchní zemský soud v Düsseldorfu, Německo)]

„Řízení o předběžné otázce – Duševní a průmyslové vlastnictví – (Průmyslové) vzory Společenství – Nařízení (ES) č. 6/2002 – Článek 8 odst. 1 – Vzhledové znaky výrobku, které jsou podmíněné pouze jeho technickou funkcí – Vymezení tohoto pojmu – Kritéria pro posouzení“

I. Úvod

1. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Oberlandesgericht Düsseldorf (vrchní zemský soud v Düsseldorfu, Německo) se týká výkladu čl. 8 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství [2]. Toto ustanovení, které ještě nikdy nebylo předmětem výkladu Soudního dvora, stanoví, že vzhledové znaky výrobku, které jsou podmíněny pouze jeho technickou funkcí, jsou vyloučeny z působnosti ochrany přiznané uvedeným nařízením.

2. Předkládací rozhodnutí spadá do rámce sporu mezi dvěma společnostmi, z nichž jedna je majitelkou několika zapsaných (průmyslových) vzorů Společenství a druhá vyrábí výrobky obdobné výrobkům chráněným těmito (průmyslovými) vzory. Poté, co prvně uvedená společnost podala proti druhé společnosti zdržovací žalobu, tato druhá společnost namítla neplatnost (průmyslových) vzorů, jejichž porušení žalovaná v původním řízení uplatnila. Na podporu vzájemné žaloby uplatnila vyloučení stanovené v uvedeném čl. 8 odst. 1.

3. Otázky položené předkládajícím soudem vyzývají Soudní dvůr k tomu, aby jednak definoval pojem „vzhledové znaky výrobku, které jsou podmíněny [pouze] j[eho] technickou funkcí“ ve smyslu tohoto ustanovení, a jednak určil způsob, jakým je třeba posoudit, zda dotčené (průmyslové) vzory takové znaky mají.

1 – Původní jazyk: francouzština.

2 – Úř. věst. 2002, L 3, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42. Toto nařízení bylo následně předmětem několika změn, ale ustanovení relevantní v projednávané věci těmito změnami nebyla dotčena.

II. Právní rámec

4. Bod 10 odůvodnění nařízení č. 6/2002 stanoví, že „[t]echnologické inovaci by nemělo být bráněno poskytováním ochrany znakům podmíněným pouze technickou funkcí. Rozumí se, že to nemusí nezbytně znamenat, že (průmyslový) vzor je kvalitní i po estetické stránce. Právě tak by nemělo být bráněno vzájemné propojitelnosti výrobků různých značek rozšiřováním ochrany (průmyslových) vzorů mechanických příslušenství. Z toho plyne, že znaky (průmyslového) vzoru, jež jsou z těchto důvodů z ochrany vyloučeny, by neměly být brány v úvahu při posuzování, zda ostatní znaky (průmyslového) vzoru požadavky na ochranu splňují“.

5. Článek 4 uvedeného nařízení, nadepsaný „Požadavky na ochranu“, zní následovně:

„1. (Průmyslový) vzor je chráněn právem k (průmyslovému) vzoru, pokud je nový a má individuální povahu.

2. (Průmyslový) vzor použitý u některého výrobku nebo ztělesněný ve výrobku, který je součástí složeného výrobku, je uznán za nový a mající individuální povahu:

a) pokud součást, začleněná do složeného výrobku, zůstává při obvyklém používání složeného výrobku viditelná a

b) pokud tyto viditelné znaky součásti samy splňují předpoklady novosti a individuální povahy.

[…]“

6. Článek 5 nařízení č. 6/2002, nadepsaný „Novost“, v odst. 1 stanoví, že „([p]růmyslový) vzor je považován za nový, pokud nebyl zpřístupněn veřejnosti shodný (průmyslový) vzor“.

7. Článek 6 tohoto nařízení, nadepsaný „Individuální povaha“, stanoví:

„1. (Průmyslový) vzor má individuální povahu, pokud se celkový dojem, který vyvolá u informovaného uživatele, liší od celkového dojmu vyvolaného u tohoto uživatele (průmyslovým) vzorem, který byl zpřístupněn veřejnosti […].

2. Při posuzování individuální povahy se bere v úvahu míra volnosti původce vzoru při vývoji (průmyslového) vzoru.“

8. Článek 8 uvedeného nařízení, nadepsaný „(Průmyslové) vzory podmíněné jejich technickou funkcí a vzory vzájemného propojení“ v odst. 1 stanoví, že „[p]rávo k (průmyslovému) vzoru se nevztahuje na vzhledové znaky výrobku, které jsou podmíněny [pouze] je[ho] technickou funkcí.“

III. Spor v původním řízení, předběžné otázky a řízení před Soudním dvorem

9. DOCERAM GmbH je společností založenou podle německého práva, která vyrábí součástky z technické keramiky. Zásobuje automobilový průmysl, průmysl textilních strojů a strojírenský průmysl. Je majitelkou několika zapsaných (průmyslových) vzorů Společenství, které chrání centrovací kolíky pro svařování ve třech různých geometrických tvarech, z nichž každý je vyráběn v šesti různých typech.

10. CeramTec GmbH je rovněž společností založenou podle německého práva, která vyrábí a uvádí na trh keramické centrovací kolíky ve stejných variantách, jako jsou varianty chráněné (průmyslovými) vzory, jejichž majitelkou je společnost DOCERAM.

11. Posledně uvedená společnost podala u Landgericht Düsseldorf (zemský soud v Düsseldorfu) žalobu směřující proti společnosti CeramTec, kterou se domáhala zejména ukončení porušování jejích chráněných (průmyslových) vzorů. Žalovaná v původním řízení podala vzájemnou žalobu směřující k prohlášení neplatnosti posledně uvedených (průmyslových) vzorů, přičemž uvedla, že vzhledové znaky dotčených výrobků jsou podmíněny pouze jejich technickou funkcí ve smyslu čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002.

12. Landgericht Düsseldorf (zemský soud v Düsseldorfu) žalobu podanou společností DOCERAM zamítl a sporné (průmyslové) vzory prohlásil za neplatné z důvodu, že tyto vzory jsou vyloučeny z ochrany poskytované uvedeným nařízením v souladu s čl. 8 odst. 1, jelikož výběr vzoru byl dán pouze hledisky technické funkčnosti.

13. Společnost DOCERAM podala proti tomuto rozsudku odvolání u Oberlandesgericht Düsseldorf (vrchní zemský soud v Düsseldorfu). Posledně uvedený soud měl za to, že pro vyřešení sporu v původním řízení je relevantní zjistit, zda pro účely použití výjimky stanovené v čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 je třeba buď – jak uvádí část právní nauky a judikatury zejména v Německu – konstatovat neexistenci alternativních vzorů splňujících tutéž technickou funkci, anebo – jak předpokládá napadený rozsudek – určit objektivním způsobem, zda sledovaná funkčnost byla jediným prvkem, který určil fyziognomii dotčeného výrobku.

14. Rozhodnutím ze dne 7. července 2016, došlým Soudnímu dvoru dne 15. července 2016, se tedy Oberlandesgericht Düsseldorf (vrchní zemský soud v Düsseldorfu) rozhodl řízení přerušit a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Platí, že vzhledové znaky výrobku jsou podmíněny pouze jeho technickou funkcí ve smyslu čl. 8 odst. 1 nařízení [č. 6/2002], což vylučuje ochranu, i tehdy, pokud koncepční účinek nemá žádný význam pro design výrobku, a naproti tomu jediným faktorem určujícím design je (technická) funkčnost?

2) V případě, že Soudní dvůr odpoví na první otázku kladně: [z] jakého hlediska je nutno posoudit, zda jednotlivé vzhledové znaky výrobku byly vybrány výlučně v závislosti na úvahách o funkčnosti[?] Je třeba zaujmout hledisko ‚objektivního pozorovatele', a pokud ano, jak je třeba jej definovat?"

15. Společnosti DOCERAM a CeramTec, řecká vláda a vláda Spojeného království, jakož i Evropská Komise předložily Soudnímu dvoru svá písemná vyjádření. Na jednání konaném dne 29. června 2017 všichni tito účastníci řízení přednesli ústní vyjádření.

IV. Analýza

A. K pojmu „vzhledové znaky výrobku, které jsou podmíněny [pouze] je[ho] technickou funkcí“ ve smyslu čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 (první otázka)

1. K obsahu první otázky a uváděným tezím

16. Předkládající soud má za to, že (průmyslové) vzory dotčené ve věci v původním řízení jsou jak nové, tak mají individuální povahu v souladu s příslušnými požadavky článků 5 a 6 nařízení č. 6/2002 [3]. Klade si však otázku, zda jejich ochrana má být vyloučena na základě čl. 8 odst. 1 uvedeného nařízení, který stanoví, že „[p]rávo k (průmyslovému) vzoru se nevztahuje na vzhledové znaky výrobku, které jsou podmíněny [pouze] je[ho] technickou funkcí“, s ohledem na skutečnost, že v projednávané věci existují vzory, které kvalifikuje jako „alternativní“, jelikož mohou vést k témuž technickému výsledku, jako je výsledek vyvolaný těmito (průmyslovými) vzory.

17. S ohledem na skutečnosti uvedené v předkládacím rozhodnutí a kontext, do něhož toto rozhodnutí spadá, se mi jeví, že *první předběžná otázka* vyzývá Soudní dvůr k tomu, aby v podstatě určil, *zda* z pouhé skutečnosti, že je konstatována existence takových *alternativních vzorů*, lze dovodit, že sporné (průmyslové) vzory nejsou určeny pouze technickou funkcí dotčených výrobků, a tudíž se na ně nevztahuje vyloučení stanovené v uvedeném čl. 8 odst. 1, *nebo zda* je relevantním kritériem za tímto účelem kritérium zjištění, zda *„úvahy estetické povahy“ nebo „koncepční účinek“* těchto výrobků [4] vedly jejich původce k výběru specifického vzoru [5]. V případě, že by Soudní dvůr uplatnil posledně uvedené kritérium, mu předkládající soud následně pokládá *druhou otázku* týkající se způsobu, jakým je třeba posoudit, zda jednotlivé vzhledové znaky výrobku byly vybrány, či nikoli pouze v závislosti na technických požadavcích.

18. Předkládající soud zdůrazňuje, že položená otázka vyvolává vážnou pochybnost s ohledem na různá stanoviska, která byla zaujata do současné doby, jak v právní nauce, tak v rozhodovací praxi soudů členských států a v rozhodovací praxi Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) [dříve Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) (OHIM)], pokud jde o způsob výkladu čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002. V tomto ohledu proti sobě stojí dvě právní teorie, které mohou vést k diametrálně odlišným praktickým výsledkům.

19. Podle *první teorie* by se výjimka uvedená v tomto ustanovení měla použít pouze v případě, kdy je konstatováno, že žádný alternativní vzor neumožňuje realizovat tutéž technickou funkci, jako dotčený (průmyslový) vzor, neboť z existence takových alternativ vyplývá, že volba dotčeného tvaru nebyla podmíněna pouze jeho technickou funkcí ve smyslu uvedeného čl. 8 odst. 1. Tento výklad je založen na kritériu, které je obvykle nazýváno jako *„mnohočetnost tvarů“*, podle něhož existují-li jiné tvary výrobku, které mohou splňovat tutéž technickou funkci, vzhled tohoto výrobku může být chráněn, neboť tato škála tvarů prokazuje, že v takovém případě původce výrobku nebyl vázán uvedenou funkcí, ale měl volnost si při vývoji (průmyslového) vzoru zvolit jakýkoli z těchto tvarů [6]. Toto ustanovení vykládané takovým způsobem by se použilo v relativně vzácných případech, kdy je dotčený vzor jako jediný způsobilý zaručit dosažení sledovaného technického výsledku.

3 – Bod 19 odůvodnění tohoto nařízení rovněž uvádí, že „[p]rávo k (průmyslovému) vzoru Společenství by nemělo být poskytnuto, pokud není (průmyslový) vzor nový a pokud se nevyznačuje ve srovnání s ostatními (průmyslovými) vzory individuální povahou.“

4 – Posledně uvedený výraz je použit v uvedené předběžné otázce, kdežto předchozí výraz je uveden v odůvodnění předkládacího rozhodnutí.

5 – Jinak řečeno, podle společnosti CeramTec jde o zjištění, *zda* použití uvedeného čl. 8 odst. 1 vyžaduje nezbytně, „aby byl v rámci řízení [v původní věci] vyčerpávajícím způsobem přezkoumáno, zda neexistuje žádná představitelná alternativa vzoru, nebo přesněji zda by všechny představitelné alternativní vzhledy vedly k odlišné nebo menší technické funkčnosti, *nebo zda* je důvod pro vyloučení [stanovený v tomto ustanovení] použitelný rovněž v případě, kdy je vzhled podmíněn nezbytností dospět k přesnému technickému výsledku a jestliže úvahy estetické povahy jsou v důsledku toho bezvýznamné“ (kurzivou zvýraznil autor stanoviska).

6 – Viz zejména zdroje uvedené v poznámkách pod čarou náležejících k bodu 20.

20. Ve svém předkládacím rozhodnutí Oberlandesgericht Düsseldorf (vrchní zemský soud v Düsseldorfu) uvádí, že uplatnění této první teorie, kterou podle mých znalostí podporuje část právní nauky zejména v Německu [7], jakož i v Belgii [8] nebo ve Francii [9], je ustálené nejen ve vnitrostátní judikatuře, jak v Německu, tak v jiných členských státech [10], ale i v praxi EUIPO [11]. Z vyjádření předložených před Soudním dvorem vyplývá, že společnost DOCERAM je jediným účastníkem řízení, která v tomto řízení zastává toto stanovisko.

21. Podle *konkurenční teorie* by se vyloučení stanovené v čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 mělo uplatnit, pokud jsou znaky dotčeného vzoru dány pouze potřebou rozvinout technické řešení, aniž mají úvahy estetické povahy sebemenší vliv, neboť by tak neexistovala žádná tvůrčí činnost, která by byla hodna ochrany na základě práva (průmyslových) vzorů. Tato teorie, která je spojena s kritériem tzv. „*příčinnosti*“, vyžaduje identifikovat důvod, pro něž byl sporný znak přijat tvůrcem výrobku [12]. Uvedený čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002, vyložený takovým způsobem, by se použil ve všech případech, kdy nezbytnost splnit určitou technickou funkčnost byla jedinou okolností, která určila dotčený vzor, bez ohledu na jeho fyziognomii nebo jeho estetické vlastnosti, a případná existence alternativních vzorů, které by mohly splnit tutéž funkci, není určující.

22. Třebaže je zjevné, že Soudní dvůr není těmito předcházejícími stanovisky vázán, zdůrazňuji, že se EUIPO v minulosti nejdříve přiklonil k teorii mnohočetnosti tvarů a následně ve své pozdější rozhodovací praxi zvolil teorii příčinnosti [13], když měl za to, že čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 odmítá poskytnout ochranu vzhledovým znakům výrobku, které byly přijaty pouze s cílem umožnit tomuto výrobku, aby splnil svou technickou funkci, na rozdíl od znaků, které byly přinejmenším v určitém

7 – Zejména viz Ruhl, O., *Gemeinschaftsgeschmacksmuster – Kommentar*, Carl Heymanns Verlag, Cologne, 2. vydání, 2010, s. 222, bod 22. Podle všeho tento přístup zastávala rovněž německá vláda při provádění ustanovení unijního práva, které je analogické uvedenému čl. 8 odst. 1 (viz Koschtial, U., „Design law: individual character, visibility and functionality“, *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 2005, č. 3, s. 308).

8 – Viz Kaesmacher, D., a Duez, L., „Le nouveau règlement (CE) no 6/2002 sur les dessins ou modèles communautaires“, *J. T. D. E.*, 2002, č. 92, s. 186, bod 15; Massa, C.-H., a Strowel, A., „Community Design: Cinderella Revamped“, *E. I. P. R.*, 2003, svazek 25 (2), s. 72, jakož i De Visscher, F., „La protection des dessins et modèles“, *Guide juridique de l'entreprise*, Kluwer, Brusel, 2. vydání, 2005, bod 370, kde je uvedeno, že kritérium mnohočetnosti tvarů bylo použito s ohledem na obdobné právní pravidlo, které existovalo předtím v systému Beneluxu [viz čl. 2 odst. 1 písm. a) jednotného zákona Beneluxu v oblasti (průmyslových) vzorů, naposledy změněného dne 20. června 2002].

9 – Viz zejména Passa, J., *Droit de la propriété industrielle, Svazek 1: Marques et autres signes distinctifs, dessins et modèles*, L. G. D. J., Paříž, 2. vydání, 2009, body 708 až 712, jakož i Binctin, N., *Droit de la propriété intellectuelle – Droit d'auteur, brevet, droits voisins, marque, dessins et modèles*, L. G. D. J., Paříž, 2. vydání, 2012, bod 296.

10 – Jsou uváděna dvě německá rozhodnutí (následovně: „OLG Düsseldorf, GRUR-RR 2012, 200 (205) – Tablet-PC; LG Düsseldorf, Beck RS 2015, 05506“) a rozsudek Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [Odvolací soud (Anglie a Wales) (občanskoprávní oddělení)], Landor & Hawa International Ltd v. Azure Designs Ltd [2006] EWCA Civ 1285, body 30 a násl. Připomínám, že tato teorie byla přijata rovněž ve Španělsku [viz zejména rozhodnutí Juzgado de lo Mercantil no 2 de Alicante (obchodní soud č. 2 v Alicante, Španělsko) ze dne 28. listopadu 2012, Jose Antonioy Hostel Drap SL v. Napkings SL, 2. právní základ].

11 – Předkládající soud uvádí mimo jiné rozhodnutí zrušovacího oddělení OHIM ze dne 3. dubna 2007, č. ICD 3150, Lindner Recyclingtech v. Franssons Verkstäder, bod 20. Upřesňuji, že toto rozhodnutí bylo změněno v rámci odvolání rozhodnutím uvedeným v poznámce pod čarou 13 tohoto stanoviska.

12 – Zejména viz Stone D., „Le droit européen des dessins et modèles a 10 ans“, *Magazine de l'OMPI*, 2013, č, 6, s. 18, jakož i Brancusi, L., „Article 8 CDR“, *Community Design Regulation (EC) No 6/2002 – A Commentary*, pod vedením G. N. Hasselblatta, C. H. Beck, Mnichov, 2015, s. 137 a násl., body 34 až 48.

13 – To znamená od rozhodnutí třetího odvolacího senátu OHIM ze dne 22. října 2009 ve věci R 690/2007-3, Lindner Recyclingtech v. Franssons Verkstäder, zvaného „Chaff cutters“. Zdůrazňuji, že toto rozhodnutí bylo předmětem žaloby a kasačního opravného prostředku, v rámci nichž se Tribunál ani Soudní dvůr nevyjádřily k meritornímu uplatnění uvedeného článku 8 [viz usnesení ze dne 10. května 2010, Franssons Verkstäder v. OHIM – Lindner Recyclingtech (Řezačky), T-98/10, nezveřejněné, EU:T:2010:180, a usnesení ze dne 9. září 2010, Franssons Verkstäder v. OHIM a Lindner Recyclingtech, C-290/10 P, nezveřejněné, EU:C:2010:511].

stupni vybrány s cílem vylepšit vzhledový aspekt výrobku, jež lze chránit[14]. Jeví se, že judikatura sledovala podobný vývoj zejména ve Francii[15] a ve Spojeném království[16]. V projednávané věci se jak společnost CeramTec, tak řecká vláda a Spojené království, jakož i Komise[17] vyjádřily ve prospěch posledně uvedené teorie. To je i můj názor, a to z důvodů uvedených níže.

2. K základům navrhovaného výkladu

23. Nejprve lze konstatovat, že na rozdíl od toho, co uvádí společnost DOCERAM, *znění* ustanovení nařízení č. 6/2002 neposkytuje údaje přímo užitečné k odpovědi na první předběžnou otázku, jelikož pojem „vzhledové znaky výrobku, které jsou podmíněny [pouze] je[ho] technickou funkcí", který je uveden v jeho čl. 8 odst. 1, v něm není definován a žádné kritérium pro posouzení v něm není stanoveno. Konkrétně nikde není uvedeno kritérium neexistence alternativních vzorů ke vzoru dotčeného výrobku, které je uplatňováno zastánci teorie mnohočetnosti tvarů.

24. Podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že z požadavku na jednotné používání unijního práva vyplývá, že jestliže unijní akt neodkazuje na právo členských států, pokud jde o definici určitého zvláštního pojmu, jako je tomu v projednávané věci, musí být tento pojem vykládán autonomním způsobem, který Soudní dvůr nalezne s přihlédnutím k obecné systematice, cílům a vývoji dotčené právní úpravy[18].

25. Pokud jde o *obecnou systematiku* nařízení č. 6/2002, poznamenávám, že bod 10 odůvodnění tohoto nařízení poskytuje zajímavé vyjasnění, které ale zůstává omezené ohledně smyslu, který je třeba dát jeho čl. 8 odst. 1, když stanoví, že „[t]echnologické inovaci by nemělo být bráněno poskytováním ochrany znakům podmíněným pouze technickou funkcí. Rozumí se, že to nemusí nezbytně znamenat, že (průmyslový) vzor je kvalitní i po estetické stránce."

26. Následně uvedu dopady první věty uvedeného bodu odůvodnění z hlediska cílů, kterých se týká čl. 8 odst. 1[19]. Pokud jde o druhou větu[20], předkládající soud uvádí, že odpůrci teorie příčinnosti tvrdí, že posledně uvedená teorie, která má odlišit znaky výrobku čistě technické povahy od znaků, které mají dekorační povahu, odporuje formulaci, podle níž není vyžadováno, aby měl (průmyslový) vzor estetickou povahu k tomu, aby mohl být chráněn.

14 – Viz rozhodnutí OHIM ve výše uvedené věci R 690/2007-3 (poznámka pod čarou 13), bod 28 a násl., zvláště 35 a 36. Odmítnutí kritéria „alternativních tvarů" je výslovně potvrzeno v metodických pokynech EUIPO týkajících se přezkumu návrhů na prohlášení neplatnosti zapsaných (průmyslových) vzorů, znění ze dne 1. února 2017, s. 30, bod 5.3.3, uvádějících zejména rozhodnutí třetího odvolacího senátu OHIM ze dne 27. ledna 2016 ve spojených věcech R 1517/2014-3 a R 2114/2014-3, nazvaných „Hoses" (viz bod 65). Vývoj popsaný Barberem Ginerem, T., „Estética y funcionalidad: alcance de la prohibición del diseño funcional en la legislación nacional y comunitaria", *Diario La Ley*, č. 8422, rok XXXV, 17. listopadu 2014, s. 768 až 770, jakož i Brancusim, L., „Design determined by the product's technical function: arguments for an autonomous test", *E. I. P. R.*, 2016, svazek 38 (1), s. 25 a násl.

15 – Zejména viz Greffe, F., a Greffe, P., *Traité des dessins et des modèles – France, Union européenne, Suisse, continent américain*, LexisNexis, Paříž, 9. vydání, 2014, body 155 až 186, jakož i Raynard, J., Py, E., a Tréfigny, P., *Droit de la propriété industrielle*, LexisNexis, Paříž, 2016, body 534 až 536.

16 – Vláda Spojeného království uvádí, že současný stav pozitivního práva odpovídá rozhodnutí OHIM ve výše uvedené věci R 690/2007-3 (poznámka pod čarou 13), když uvádí rozsudek High Court of Justice (England & Wales) [Vrchní soud (Anglie a Wales)] ve věci Dyson Ltd v. Vax [2010] EWHC 1923 (Pat), body 23 až 31.

17 – Komise má za to, že by nicméně měla být zohledněna existence alternativních vzorů mezi jinými indiciemi o estetické hodnotě tvaru, kterou má posoudit soud, jemuž byla věc předložena. Viz rovněž bod 64 tohoto stanoviska.

18 – Zejména viz rozsudky ze dne 9. března 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, bod 42), jakož i ze dne 7. září 2017, Schottelius (C-247/16, EU:C:2017:638, bod 31).

19 – Viz body 38 a násl. tohoto stanoviska.

20 – Upřesňuji, že výraz z uvedeného bodu 10 odůvodnění, který je uveden na konci předmětné věty ve znění ve francouzském jazyce, což je původní jazyk tohoto stanoviska, představuje druhou větu ve znění v německém jazyce, které uvádí předkládající soud.

27. Je pravda, že takový požadavek není uveden výslovně ani v článcích 4 až 6 nařízení č. 6/2002, které stanoví podmínky, jimž je ochrana (průmyslových) vzorů Společenství podmíněna. V tomtéž ohledu bod 10 odůvodnění, první věta *in fine* tohoto nařízení blíže stanoví, že z důvodu pro zamítnutí stanoveného v jeho čl. 8 odst. 1 nelze vyvozovat, že pouze tvary mající estetickou povahu mohou být chráněny jako (průmyslové) vzory. Výraz „že to nemusí nezbytně znamenat, že (průmyslový) vzor je kvalitní i po estetické stránce“ podle mého názoru znamená pouze to, že není nezbytné, aby měl vzhled dotčeného výrobku estetický aspekt k tomu, aby mohl být chráněn.

28. Podobně jako společnost CeramTec a řecká vláda i vláda Spojeného království mám za to, že i když estetické vlastnosti dotčeného výrobku nepředstavují určující kritérium pro posouzení k přiznání této ochrany, bylo by chybné z toho vyvozovat, že (průmyslový) vzor nemá chránit vizuální vzhled výrobků. Jak uvedl OHIM, později EUIPO [21], z definice konceptu „(průmyslového) vzoru“ uvedeného v čl. 3 písm. a) nařízení č. 6/2002, která odkazuje výslovně na „vzhled“ výrobku [22], a dále pak z požadavků týkajících se viditelnosti, které jsou uvedeny jak v jeho čl. 4 odst. 2 [23], tak v bodě 12 jeho odůvodnění [24], totiž jasně vyplývá, že přezkum vnějšího vzhledu bez ohledu na konkrétní přednosti tohoto vzhledu [25] je rozhodující pro získání práv vyplývajících z (průmyslového) vzoru Společenství [26]. Dodávám, že důraz na vzhledový aspekt je kladen rovněž v čl. 10 odst. 1 tohoto nařízení, který vyžaduje, aby byl dotčený výrobek odlišitelný od předchozích výtvorů, které jsou předmětem ochrany [27].

29. Podle mě je tedy slučitelné se zněním bodu 10 odůvodnění nařízení č. 6/2002 vykládat jeho čl. 8 odst. 1 v tom smyslu, že se týká nikoli případů, kdy jsou dotčené znaky jediným prostředkem ke splnění technické funkce výrobku, ale případů, kdy je nezbytnost dosáhnout této funkce jediným faktorem, který vysvětluje přijetí uvedených znaků. Jinými slovy, domnívám se, že je třeba mít za to, že vzhledové znaky výrobku jsou podmíněny pouze cílem dosáhnout daného technického řešení, a tedy že tyto znaky spadají pod výjimku stanovenou v čl. 8 odst. 1, jeví-li se, že úvahy jiné povahy, konkrétně vzhledové povahy, nehrály žádnou roli při přijetí dotčeného (průmyslového) vzoru. Zásadní otázkou je, kde končí omezení spojená s tvarem související s technickou funkcí výrobku a kde začíná volný prostor pro jeho původce [28].

30. Konstatování skutečnosti, že toto ustanovení má povahu výjimky, z čehož by vyplývalo, že podle předkládajícího soudu by mělo být předmětem restriktivního výkladu, mou analýzu nezpochybňuje. Tyto úvahy totiž nemohou samy o sobě vést k připuštění kritéria, v projednávané věci kritéria mnohočetnosti tvarů, které sice více omezuje případy, kde je výjimka použitelná [29], které ale nemá zjevné právní opodstatnění ani v samotném znění nařízení č. 6/2002, ani s ohledem na původ nebo cíle tohoto nařízení, jak je stanovil unijní normotvůrce.

31. Výklad, který navrhuji uplatnit, je podle mě podpořen studií *vývoje* nařízení č. 6/2002, a konkrétně jeho čl. 8 odst. 1.

21 – Viz rozhodnutí OHIM ve výše uvedené věci R 690/2007-3 (poznámka pod čarou 13), bod 34.

22 – „(Průmyslový) vzor“ je definován jako „vzhled výrobku jako celku nebo jeho části vyplývající z jeho znaků, zejména z linií, obrysů, barev, tvaru, struktury povrchu, a/nebo materiálu výrobku jako takového, a/nebo jeho dekoru“.

23 – Viz citace v bodě 5 tohoto stanoviska.

24 – Tento bod 12 odůvodnění uvádí, že „[o]chrana by se neměla vztahovat na ty součásti, které nejsou viditelné během obvyklého používání výrobku ani na ty znaky součásti, které nejsou při montáži této součásti viditelné […]“

25 – Vláda Spojeného království rovněž použila výraz „přednosti“, přičemž je třeba upřesnit, že není uveden v nařízení č. 6/2002, aby – jako je tomu na tomto místě – evokovala otázku, zda (průmyslový) vzor skutečně dokáže učinit výrobek přitažlivým z důvodu svého vzhledu.

26 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. září 2017, Easy Sanitary Solutions – EUIPO v. Group Nivelles (C-361/15 P a C-405/15 P, EU:C:2017:720, bod 62 a násl.).

27 – Podle uvedeného odst. 1 platí, že „[r]ozsah ochrany práva k (průmyslovému) vzoru se vztahuje na jakýkoliv (průmyslový) vzor, který nezapůsobí na informovaného uživatele odlišným celkovým dojmem.“

28 – Konkrétně technická funkce může například směřovat k zajištění větší přilnavosti, pohodlnosti, komfortu, účinnosti nebo bezpečnosti, na rozdíl od vytváření ozdobných, dekorativních, estetických nebo fantazijních tvarů (viz Cohen, D., *Le droit des dessins et modèles, Droit communautaire, droit international, droit français et autres droits étrangers*, Economica, Paříž, 2. vydání, 2004, bod 65, jakož i Greffe, F., a Greffe, P., citované dílo, poznámka pod čarou 15, bod 159).

29 – Viz bod 19 *in fine* tohoto stanoviska.

32. Společnost CeramTec uvádí, že není namístě použít kritérium mnohočetnosti tvarů z důvodu, že návrh zavést posledně uvedené kritérium do unijní právní úpravy přijat nebyl. Řecká vláda uvádí rovněž sérii argumentů vycházejících z přípravných prací k tomuto nařízení.

33. V tomto ohledu uvádím, že Komise ve své zelené knize o ochraně (průmyslových) vzorů pocházející z roku 1991 vysvětlila skutečnost, že je ochrana vyloučena pro znaky, které jsou podmíněny pouze technickou funkcí dotčeného výrobku, což je pravidlo již dříve existující ve velké většině členských států [30], na základě poznámek, jejichž obsah podle mě osciluje mezi teorií mnohočetnosti tvarů a teorií příčinnosti, které podle mého názoru souvisejí jak s neexistencí alternativních vzorů s ohledem na konečný tvar uvedeného výrobku, tak s neexistencí tvůrčího přispění tvůrce při vytváření konečného tvaru [31].

34. V původním návrhu Komise pocházejícím z roku 1993, který vedl k přijetí nařízení č. 6/2002, zněl čl. 9 odst. 1 (později čl. 8 odst. 1 tohoto nařízení) s nadpisem „Technické (průmyslové) vzory, které nejsou arbitrární […]“, následovně: „Jako (průmyslový) vzor Společenství nemůže být chráněn (průmyslový) vzor, kdy technická funkce neponechává žádnou volnost, pokud jde o arbitrární znaky vzhledu výrobku“ [32].

35. Důvodová zpráva k tomuto návrhu nařízení [33], jakož i komentář k jeho čl. 9 odst. 1 [34] nejprve blíže stanoví, že estetický aspekt výrobku není sám o sobě určující, neboť jak (průmyslové) vzory, které jsou zaměřeny na určitý estetický aspekt, tak (průmyslové) vzory, které splňují určitou užitečnost, lze chránit stejným způsobem. Tyto výjimky zvláště zdůrazňují, že ochrana jako (průmyslové) vzory Společenství se odmítne ve vzácných případech, kdy „tvar sleduje funkci bez možnosti variace“, neboť původce tak nedisponuje „žádnou volností“ při vytváření výrobku, a „nemůže [tedy] uvádět, že výsledek je plodem jeho osobní tvůrčí činnosti“ a tento (průmyslový) vzor má „individuální povahu“ [35].

30 – K některým starším vnitrostátním režimům, viz zejména Mouncif-Moungache, M., *Les dessins et modèles en droit de l'Union européenne*, Thèse, Bruylant, Brusel, 2012, s. 121 a násl.

31 – Pracovní dokument zveřejněný v červnu 1991 (III/F/5131/91-FR), s. 65, bod 5.4.6: „*Jestliže* může být technický účinek dosažen *pouze na základě daného tvaru*, (průmyslový) vzor nemůže být chráněn. Naproti tomu *jestliže má původce volbu mezi několika tvary* k tomu, aby dospěl ke sledovanému technickému účinku, dotčené znaky chráněny být mohou. Vyloučení […], chápané tímto způsobem, odpovídá přesně dichotomii myšlenka/výraz stanovené právními předpisy o autorském právu. *Ve skutečnosti* to znamená, že v *případě neexistence volby* při vytváření výrobku za účelem určitého účinku *není vykonávána žádná osobní tvůrčí činnost*, a v důsledku toho neexistuje nic, co by mohlo být chráněno“ (kurzivou zvýraznil autor stanoviska).

32 – Viz návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o (průmyslových) vzorech Společenství ze dne 3. prosince 1993 [COM(93) 342 final, s. 70]. Použití výrazu „arbitrární“ zpochybnil Hospodářský a sociální výbor (viz stanovisko ze dne 22. února 1995, Úř. věst. 1995, C 110, s. 14, bod 5.7).

33 – Podle bodu 8.2 důvodové zprávy [COM(93) 342 final, s. 9] „[p]růmyslové vzory jsou vzhledové znaky výrobku, které mohou být vnímány smysly. Nemůže být zohledněno žádné estetické kritérium. Estetické a funkční (průmyslové) vzory lze chránit bez rozlišení. Znaky podmíněné technickou funkcí výrobky, které neponechávají žádnou volnosti při vytváření arbitrárních prvků, však chránit nelze […]“.

34 – Podle komentáře k tomuto ustanovení „[n]ařízení neodlišuje mezi estetickými a funkčními (průmyslovými) vzory; lze je chránit týmž způsobem. V krajních případech tvar sleduje funkci bez možnosti variace. Původce nemůže v takovém případě uvádět, že výsledek je plodem jeho osobní tvůrčí činnosti. (Průmyslový) vzor tak nemá individuální povahu a nezakládá nárok na ochranu. […] Dané ustanovení tedy ochranu vylučuje pouze v rozsahu, v němž neexistuje žádná volnost zavést arbitrární prvky“ [COM(93) 342 final, s. 18].

35 – Rovněž tak bod 9 odůvodnění uvedeného návrhu uvádí „(průmyslové) vzory předložené za účelem splnění funkčního požadavku, které svému původci neponechávají žádnou možnost začlenit do nich odlišné nebo arbitrární znaky“ (s. 63) a komentář k jeho čl. 27 odst. 1 uvádí „případ, kdy znaky (průmyslového) vzoru s rozlišovací způsobilostí nemohou být předmětem ochrany, neboť jsou dány v plném rozsahu technickou funkcí, jež neponechává žádnou volnost vytvořit arbitrární (průmyslový) vzor“ (s. 27).

36. Kromě toho z pozměněného návrhu pocházejícího z roku 1999 [36] vyplývá, že aktuální znění čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 vychází ze znění čl. 7 odst. 1 směrnice 98/71/ES o právní ochraně (průmyslových) vzorů [37], jejímž cílem je harmonizace právních předpisů členských států použitelných v dané věci [38]. Přípravné práce ke směrnici 98/71 přitom potvrzují, že neexistence volnosti původce při vytváření výrobku a skutečnost, že je vybraný tvar dán pouze technickou funkcí, byly již od počátku vnímány jako faktory určující zamítnutí ochrany, jak v původním návrhu této směrnice pocházejícím z roku 1993 [39], tak ve změněném návrhu pocházejícím z roku 1996 [40].

37. Jeví se mi, že ve výše uvedených návrzích předpisů nebylo použito žádné kritérium rovnocenné kritériu existence alternativních vzorů nebo mnohočetnosti tvarů, ale že je v nich upřednostňováno kritérium příčinnosti. Není totiž nikterak vyžadováno, aby byl dotčený znak *jediným prostředkem*, díky němuž může být dosažena sledovaná technická funkce. Takové vyloučení, jako je vyloučení stanovené v čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002, je odůvodněno hlavně tím, že návrhář nevykonal činnost související se vzhledem výrobku, která by byla tvůrčí povahy, přičemž pouze přidaná hodnota vyplývající z intelektuálního úsilí nezávislého na uvedené funkci odůvodňuje ochranu jako (průmyslové) vzory. Jeví se, že EUIPO měl v poslední době rovněž sklon k tomu, že ve své rozhodovací praxi upřednostňoval otázku, zda původce měl, či neměl při vývoji dotčeného výrobku prostor volnosti [41].

38. Pokud jde o *cíle* sledované uvedeným nařízením, a zvláště jeho čl. 8 odst. 1, účastníci řízení nezpochybňují, a je to ostatně podle mého názoru nepopiratelné, že cílem tohoto ustanovení je hlavně zabránit tomu, aby znaky určitého výrobku čistě technické povahy mohly být „monopolizovány“ [42] prostřednictvím ochrany posledně uvedených znaků jakožto (průmyslového) vzoru Společenství [43] a zamezit tomu, aby „technologické inovaci [bylo] bráněno“ [44] v důsledku toho, že tato ochrana sníží disponibilitu technických řešení pro ostatní hospodářské subjekty [45]. Hledání rovnováhy mezi ochranou inovace a tvůrčí činnosti na straně jedné a ochranou spravedlivé hospodářské soutěže, ze které budou těžit všechny podniky Společenství, na straně druhé skutečně představovalo jeden ze zájmů normotvůrce [46].

36 – Viz změněný návrh nařízení Rady (ES) o (průmyslových) vzorech Společenství ze dne 21. června 1999 [COM(1999) 310 final], vyjádření týkající se článku 9.

37 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 13. října 1998 (Úř. věst. 1998, L 289, s. 28; Zvl. vyd. 13/21, s. 8).

38 – Právních předpisů, jejichž účinky jsou omezeny na území dotyčného členského státu, na rozdíl od systému zavedeného nařízením č. 6/2002 (viz body 1 až 6 odůvodnění tohoto nařízení).

39 – Článek 7 odst. 1 tohoto původního návrhu směrnice ze dne 3. prosince 1993 [COM(93) 344 final] zněl následovně: „Zápis (průmyslového) vzoru nepřiznává práva v rozsahu, v němž realizace technické funkce neponechává žádnou volnost, pokud jde o arbitrární vzhledové znaky výrobku“ a podle důvodové zprávy této směrnice „hospodářská soutěž bude podporována v odvětvích, ve kterých (průmyslové) vzory nebudou mít právo na ochranu, jako například proto, že nezbytnost, aby výrobek splňoval technickou funkčnost, neponechává volnost původce“ (viz s. 14 a s. 23).

40 – Ve změněném návrhu směrnice ze dne 21. února 1996 [COM(96) 66 final] viz komentář k čl. 7 odst. 1, který uvádí, že „[i] když otázka, zda (průmyslový) vzor zahrnuje, či nikoli estetické hledisko, není zohledněna pro určení, zda splňuje podmínky ochrany použité v návrhu, někteří považovali za nezbytné doplnění ustanovení, které stanoví, že by ochrana neměla být přiznána v mimořádně vzácných případech, kdy je tvar dán funkcí. [K]omise měla za to, že je třeba použít jasnější znění, s ohledem zejména na návrh změny odstavce 2“ (s. 8). Uvedený čl. 7 odst. 1 se napříště týká „vzhledových znaků výrobku, které jsou podmíněny pouze jeho technickou funkcí“, přičemž tato formulace byla převzata do čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002.

41 – Viz Brancusi, L., „Article 8 CDR“, citované dílo, poznámka pod čarou 12, s. 140, bod 47, jakož i poslední přístup, kvalifikovaný jako „flexibilnější“, uvedený ve studii provedené na žádost Komise, pocházející ze dne 3. června 2016, *Legal review on industrial design protection in Europe*, s. 89, 91 a 92.

42 – Podle bodu 8.2 důvodové zprávy k původnímu návrhu [COM(93) 342 final, s. 9], „[…] znaky podmíněné technickou funkcí výrobku […] nelze chránit, aby na základě ochrany (průmyslového) vzoru nebyly monopolizovány technické funkce“ (*neoficiální překlad*).

43 – Poznamenávám, že podobný cíl sledovalo ustanovení o nápravě, uvedené v čl. 110 odst. 1 nařízení č. 6/2002, jehož původní znění obsahovalo odkaz na případy, kdy „vzhled podmiňuje chráněný (průmyslový) vzor“, které však bylo v průběhu legislativních prací zrušeno. V tomto ohledu viz mé stanovisko ve spojených věcech Acacia a D'Amato (C-397/16 a C-435/16, EU:C:2017:730, body 38 a násl.).

44 – Viz začátek první věty bodu 10 odůvodnění nařízení č. 6/2002.

45 – Ve svém vyjádření Komise správně zdůrazňuje, že vyloučení vzhledových znaků sloužících pouze k uplatnění technického řešení z ochrany (průmyslových) vzorů zaručuje volnou hospodářskou soutěž mezi dodavateli výrobků užívajícími takové technické řešení.

46 – Viz oddíl 9 důvodové zprávy k původnímu návrhu [COM(93) 342 final, s. 10], jakož i bod 7 odůvodnění nařízení č. 6/2002.

39. Navíc z přípravných prací k nařízení č. 6/2002 vyplývá, že dalším cílem jeho čl. 8 odst. 1 je vymezit hranici mezi právní úpravou týkající se patentů a právní úpravou týkající se (průmyslových) vzorů [47]. Případná ochrana technických inovací musí totiž spadat pod prvně uvedenou právní úpravu [48], jsou-li splněny podmínky týkající se patentovatelnosti. Jak zdůrazňuje společnost CeramTec, může se jevit obtížnějším získat patent v některých případech, neboť tento vlastnický titul vyžaduje prokázání existence vynálezu splňujícího striktní požadavky [49], a méně zajímavým, neboť poskytnutá délka ochrany může být kratší než délka ochrany zaručená (průmyslovými) vzory [50]. Bylo tedy třeba zabránit nebezpečí obcházení ustanovení použitelných v oblasti patentů tak, že se zakáže, aby řešení technické povahy mohla být chráněna jako (průmyslové) vzory.

40. Skutečnost, že by bylo zvoleno kritérium, které jako kritérium mnohočetnosti tvarů velmi omezuje oblast působnosti výjimky stanovené ve zmíněném čl. 8 odst. 1 [51], by přitom mohla podle mého názoru zbavit toto ustanovení plného užitečného účinku, a zabránit tedy dosažení výše uvedených cílů, tím, že by bylo povoleno přisvojení si tvarů, které mají čistě technické poslání, pro něž ale existují varianty [52].

41. Podobně jako společnost CeramTec a vláda Spojeného království mám totiž za to, že je téměř vždy možné změnit vzhledové znaky výrobku minimálně, avšak dostatečně [53], aniž je narušena sledovaná technická funkce. Bylo by tedy možné, že několik tvarů představujících určité technické řešení, případně všechny tyto tvary budou monopolizovány prostřednictvím ochrany (průmyslových) vzorů, což bude bránit technologické inovaci, kterou má nařízení č. 6/2002 podporovat. Jestliže by bylo uplatněno kritérium použité společností DOCERAM, jediný hospodářský subjekt by měl možnost získat několik zápisů různých tvarů určitého výrobku jako (průmyslový) vzor Společenství, a získat tak výlučnou ochranu prakticky rovnocennou ochraně, kterou poskytuje patent, a nepodléhat přitom omezením, která s tím souvisejí, jež by tedy bylo možné obejít.

42. V tomto ohledu společnost CeramTec uvádí, že v rámci sporu ve věci v původním řízení společnost DOCERAM, která nechala chránit 17 variant tvaru centrovacího kolíku ve třech různých základních modelech, neponechala jiným subjektům na trhu žádnou možnost používat alternativní tvary těchto výrobků, neboť neexistují jiné technicky relevantní tvary v oblasti výstupkového svařování, které by mohly způsobit, že výrobek vyvolá jiný celkový dojem v souladu s čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení.

43. Konečně zdůrazňuji, že tento navrhovaný výklad má výhodu spočívající v tom, že je koherentní s *judikaturou*, kterou stanovil Soudní dvůr v *oblasti ochranných známek* [54]. Na rozdíl od toho, co podle všeho uvádí společnost CeramTec, nelze tuto judikaturu podle mého názoru použít jako takovou v projednávané věci s ohledem na odlišnosti, které existují mezi systémem unijního práva týkajícím se ochrany ochranných známek a systémem týkajícím se ochrany (průmyslových) vzorů [55]. S ohledem na skutečnost, že v prvním z těchto systémů lze nalézt ustanovení analogická ustanovením čl. 8 odst. 1

47 – Koexistence uvedených právních úprav je potvrzena v bodě 31 odůvodnění a v článku 96 nařízení č. 6/2002. Rovněž viz zelená kniha o ochraně (průmyslových) vzorů, citované dílo, poznámka pod čarou 31, s. 65, bod 5.4.6.1.

48 – Bod 8.2 důvodové zprávy k původnímu návrhu [COM(93) 342 final, s. 9] uvádí, že „[…] znaky podmíněné technickou funkcí výrobku […] mohou být případně chráněny právními předpisy o patentech nebo užitných vzorech, jsou-li splněny podmínky pro získání takové ochrany."

49 – Vynález musí být zvláště nový, zahrnovat vynálezeckou činnost a musí být průmyslově využitelný podle článků 52 až 57 Úmluvy o udělování evropských patentů, podepsané v Mnichově dne 5. října 1973 (dále jen „Mnichovská úmluva"), jejíž znění je přístupné na následující internetové adrese: http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/html/epc/2013/f/ma1.html.

50 – A sice v zásadě 20 let pro evropský patent (viz článek 63 Mnichovské úmluvy) a až 25 let pro (průmyslové) vzory Společenství, které jsou zapsány (viz článek 12 nařízení č. 6/2002), jak je tomu v případě sporu v původním řízení.

51 – Viz bod 19 *in fine* tohoto stanoviska.

52 – Rovněž viz rozhodnutí OHIM ve výše uvedené věci R 690/2007-3 (poznámka pod čarou 13, body 28 a 30, jakož i Brancusi, L., „Article 8 CDR", citované dílo, poznámka pod čarou 12, s. 136 a 137, bod 33.

53 – Článek 5 odst. 2 nařízení č. 6/2002 stanoví, že (průmyslový) vzor je pokládán za shodný s již existujícím (průmyslovým) vzorem, a nelze jej tedy chránit, pokud se jeho znaky liší jen v nepodstatných podrobnostech.

54 – Viz poznámky pod čarou 59 a 61 tohoto stanoviska.

55 – K rozdílům existujícím mezi ochranou poskytnutou ochrannými známkami a ochranou poskytnutou (průmyslovými) vzory, pokud jde jak o jejich povahu a rozsah, tak jejich příslušnou délku trvání, viz stanovisko generálního advokáta Ruiz-Jarabo Colomera ve věci Philips (C-299/99, EU:C:2001:52, body 36 až 38).

nařízení č. 6/2002[56], třebaže jejich znění není zcela totožné[57], a s ohledem na spřízněné vztahy existující mezi oběma těmito kategoriemi ustanovení[58] je však podle mého názoru možné, případně vhodné vyjádřit se ve světle uvedené judikatury, a případně v projednávané věci argumentovat *per analogiam*.

44. V tomto ohledu připomínám, že Soudní dvůr ve věci ochrany poskytnuté ochrannými známkami rozhodl, že cílem výše uvedených ustanovení unijního práva, která v podstatě odpovídají čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002, je zabránit, aby tato ochrana vedla k tomu, že jejich majiteli bude přiznán monopol na technická řešení nebo užitné vlastnosti výrobku, které mohou být vyhledávány uživatelem u výrobků konkurentů[59]. Jak jsem uvedl výše[60], takový je podle mého názoru rovněž důvod, pro nějž je ochrana právem (průmyslových) vzorů Společenství vyloučena za okolností stanovených v uvedeném čl. 8 odst. 1.

45. Z různých rozsudků Soudního dvora v oblasti ochranných známek přitom vyplývá, že „označení tvořené výlučně tvarem výrobku nemůže být zapsáno na základě [ustanovení, která byla vyložena], pokud se prokáže, že základní funkční vlastnosti tohoto tvaru lze přičíst výlučně technickému výsledku“. Soudní dvůr upřesnil, že „důkaz existence jiných tvarů umožňujících dosáhnout téhož technického výsledku nemůže vyloučit uplatnění důvodu pro zamítnutí […] zápisu“ jakožto ochranné známky v případě „tvaru výrobku, který je nezbytný pro dosažení technického výsledku“, jak je uvedeno ve zmíněných ustanoveních. Soudní dvůr toto implicitní, ale podle mého názoru jasné zamítnutí teorie mnohočetnosti tvarů založil zejména na konstatování, že zamítnutí zápisu není podmíněno tím, že dotčený tvar je jediným tvarem umožňujícím dosáhnout zamýšleného technického výsledku, a na tom, že hrozí, že se značný počet alternativních tvarů stane nepoužitelným pro konkurenty majitele ochranné známky, pokud by takové kritérium bylo považováno za rozhodující[61].

46. Mám za to, že tyto úvahy jsou relevantní rovněž v projednávané věci, jelikož nelze připustit ani v této oblasti, aby byl obcházen cíl (průmyslových) vzorů Společenství tím, že by byla poskytována ochrana čistě technickým znakům výrobku[62].

56 – Viz čl. 3 odst. 1 písm. e) druhá odrážka první směrnice Rady 89/104/EHS ze dne 21. prosince 1988, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách (Úř. věst. 1989, L 40, s. 1), později čl. 3 odst. 1 písm. e) bod ii) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/95/ES ze dne 22. října 2008, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách (Úř. věst. 2008, L 299, s. 25), jakož i čl. 7 odst. 1 písm. e) bod ii) nařízení Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. 1994, L 11, s. 1), později čl. 7 odst. 1 písm. e) bod ii) nařízení Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Evropské unie (Úř. věst. 2009, L 78, s. 1).

57 – Výše uvedená ustanovení týkající se práva ochranných známek (viz poznámka pod čarou 56) se vztahují nikoli na „znaky […] podmíněn[é] [pouze] technickou funkcí [výrobku]“, ale na „[jeho] tvar, který je nezbytný pro dosažení technického výsledku“. Generální advokát Ruiz-Jarabo Colomer měl za to, že tato odlišnost není vůbec svévolná a vyplývá z ní, že k tomu, aby mohl být konstatován důvod pro vyloučení v oblasti (průmyslových) vzorů, musí být úroveň „funkčnosti“ vyšší, neboť prvek, který je třeba v tomto ohledu zohlednit, nesmí být pouze nezbytný, ale musí být nevyhnutelný pro dosažení přesného technického výsledku, takže funkce podmiňuje tvar. Podle něj to znamenalo, že funkční vzor může být nicméně hoden ochrany, je-li prokázáno, že tatáž technická funkce může být dosažena jiným tvarem (viz stanovisko ve věci Philips, C-299/99, EU:C:2001:52, bod 34). Tento názor nesdílím, přičemž je třeba upřesnit, že tento názor byl uveden v rámci *obiter dictum* (viz rozhodnutí OHIM ve výše uvedené věci R 690/2007-3, poznámka pod čarou 13, bod 28) a že se Soudní dvůr v rozsudku ze dne 18. června 2002, Philips (C-299/99, EU:C:2002:377) ve věci (průmyslových) vzorů nevyjádřil.

58 – Nařízení č. 40/94 o ochranné známce Společenství představovalo „odkaz“, který autoři nařízení č. 6/2002 zohlednili jako základ pro jeho vypracování (viz Hiance, M., „Le projet de règlement communautaire sur les dessins et modèles: les enjeux“, *Revue internationale de la propriété industrielle et artistique*, 2000, č. 201, s. 100).

59 – Pokud jde o čl. 3 odst. 1 písm. e) směrnice 2008/95, viz zejména rozsudek ze dne 16. září 2015, Société des Produits Nestlé (C-215/14, EU:C:2015:604, body 44, 45 a 55), jakož i, pokud jde o čl. 7 odst. 1 písm. e) bod ii) nařízení č. 40/94, rozsudek ze dne 10. listopadu 2016, Simba Toys v. EUIPO (C-30/15 P, EU:C:2016:849, body 39 a 53).

60 – Viz body 38 a násl. tohoto stanoviska.

61 – Pokud jde o čl. 3 odst. 1 písm. e) druhou odrážku směrnice 89/104, viz rozsudek ze dne 18. června 2002, Philips (C-299/99, EU:C:2002:377, body 81 až 84); pokud jde o čl. 3 odst. 1 písm. e) směrnice 2008/95, rozsudek ze dne 16. září 2015, Société des Produits Nestlé (C-215/14, EU:C:2015:604, bod 56), a pokud jde o čl. 7 odst. 1 písm. e) bod ii) nařízení č. 40/94, rozsudek ze dne 14. září 2010, Lego Juris v. OHIM (C-48/09 P, EU:C:2010:516, body 53 až 58).

62 – Ve prospěch analogie s postojem přijatým Soudním dvorem v oblasti ochranných známek viz zejména Greffe, F., a Greffe, P., citované dílo, poznámka pod čarou 15, body 182 a 183, jakož i Raynard, J., Py, E., a Tréfigny, P., citované dílo, poznámka pod čarou 15, bod 536.

47. V důsledku toho je podle mého názoru na první předběžnou otázku třeba odpovědět kladně, a odmítnout tedy tezi navrhující uplatnit kritérium takzvané „mnohočetnosti tvarů“. Konkrétně mám za to, že čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 musí být vykládán v tom smyslu, že pro určení, zda vzhledové znaky výrobku jsou podmíněny pouze jeho technickou funkcí, je třeba vycházet nikoli pouze z neexistence alternativních tvarů, které by mohly plnit tutéž funkci, ale prokázat, že usilování o dosažení dané technické funkce je jediným faktorem, který určil volbu dotčeného (průmyslového) vzoru, a jeho původce tudíž v tomto ohledu nehrál žádnou tvůrčí roli.

48. V souvislosti s takto navrženým výkladem předkládající soud formuluje další dotazy týkající se konkrétního uplatnění pravidla uvedeného ve zmíněném čl. 8 odst. 1, přičemž tyto dotazy jsou předmětem druhé předběžné otázky.

B. K relevantním skutečnostem pro posouzení za účelem použití čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 (druhá otázka)

49. Druhá předběžná otázka je položena podpůrně pro případ, že, jak navrhuji, Soudní dvůr odpoví na první otázku tak, že relevantní metoda pro účely použití vyloučení stanoveného v čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 spočívá v ověření, zda lze vzhledové znaky dotčeného výrobku přičíst pouze sledované technické funkci, a nikoli v konstatování neexistence alternativních vzorů, které by mohly rovněž splnit tuto funkci.

50. Podstatou této otázky předkládajícího soudu je zaprvé to, z jakého hlediska je třeba posoudit, zda různé vzhledové znaky výrobku byly použity pouze z důvodů technické funkčnosti, a zadruhé jak musí být v případě, že by bylo třeba uplatnit hledisko „objektivního pozorovatele“, posledně uvedený pojem definován.

51. Uvedený soud uvádí, že v rozsudku, který je u něj napaden, měl Landgericht Düsseldorf (zemský soud v Düsseldorfu) za to, že je třeba uvedené posouzení provést objektivně a že je osobní vůle původce dotčeného (průmyslového) vzoru bezvýznamná, případně s výjimkou jejího uplatnění jakožto indicie k určení, zda objektivní pozorovatel dojde po provedení odpovídajícího přezkumu k závěru, že výběr vzoru určily pouze požadavky technické funkčnosti [63]. Podle odpůrců tohoto přístupu by však bylo obtížné posoudit v každém jednotlivém případě hledisko takového „objektivního pozorovatele“, to znamená jiné osoby, jejíž existence je pouze teoretická.

52. *Pokud jde o objektivní či subjektivní charakter analýzy, kterou je třeba provést* pro účely použití čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002, účastníci původního řízení a zúčastnění, kteří u Soudního dvora předložili vyjádření, jsou zajedno v tom, že mají za to, že subjektivní úmysl původce, když vytvářel dotčený (průmyslový) vzor, nemůže představovat klíčový faktor umožňující určit, zda tento (průmyslový) vzor byl koncipován z důvodu čistě technických úvah. Tento názor zastávám také.

53. Objektivní přístup předmětné analýzy totiž upřednostňuje jednotné použití tohoto ustanovení v členských státech celkově i ve všech jejich jurisdikcích a zajišťuje více předvídatelnosti, což posiluje právní jistotu hospodářských subjektů. Jak v podstatě poznamenávají společnosti DOCERAM a CeramTec, v případě, že by předpokládaný úmysl původce představoval jediné relevantní kritérium, prohlášení jím učiněná by byla sama o sobě rozhodující pro rozhodnutí, zda dotčený (průmyslový) vzor může být chráněn, či nikoli, a v případě sporu by se dotyčný mohl pokusit tvrdit, že si tento vzor vybral, když byl veden estetickými hledisky, aby dosáhl toho, že se vyloučení stanovené v čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 nepoužije v neprospěch jeho výtvoru. Podle mého názoru je zásadní, aby se příslušné orgány mohly vyjádřit na základě skutečností pro posouzení nikoli subjektivních, ale neutrálních, u nichž neexistuje riziko zaujatosti.

63 – Předkládající soud poznamenává, že rozhodnutí OHIM ve výše uvedené věci R 690/2007-3 (poznámka pod čarou 13) vycházelo z tohoto přístupu.

54. *Pokud jde o postupy, které je třeba sledovat k provedení objektivního posouzení* otázky, zda je vzhled výrobku podmíněn pouze jeho technickou funkcí ve smyslu čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002, stanoviska zastávaná před Soudním dvorem naproti tomu shodná nejsou.

55. Podle mého názoru je *první problematikou*, kterou vznáší otázka tak, jak ji položil předkládající soud, která zmiňuje případné zohlednění „stanoviska ‚objektivního pozorovatele' ", to, zda je, či není třeba *argumentovat s ohledem na fiktivní osobu*, jejíž předpokládané posouzení bude soužit jako archetyp.

56. V tomto ohledu společnost CeramTec nejprve uvádí, že výraz „objektivní pozorovatel", který je uveden jak v rozsudku napadeném před předkládajícím soudem, tak v druhé předběžné otázce, vychází z podobných formulací, které byly přijaty v různých variantách v rozhodovací praxi EUIPO [64] a v právní nauce [65].

57. Dále pak společnost CeramTec uvádí, že pro účely ověření, zda se čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 použije, je třeba vycházet *per analogiam z* pojmu „informovaný uživatel", který je použit v čl. 6 odst. 1, v čl. 10 odst. 1, jakož i v bodě 14 odůvodnění tohoto nařízení [66], přičemž tento pojem definuje judikatura Soudního dvora a Tribunálu [67]. Podle této účastnice řízení vzhledem k tomu, že ověření musí být provedeno jako v projednávané věci ve zvláštní situaci, kdy všichni uživatelé dotčených výrobků jsou profesionálové, pojem „informovaný uživatel" odpovídá v praxi pojmu „odborník", který má technickou zkušenost, což je pojem používaný pro posouzení invenčního charakteru patentu.

58. Přijetí tohoto návrhu považuji za nevhodné. Upřesňuji, že na rozdíl od toho, co tvrdí společnost CeramTec, není relevantním kritériem pro posouzení existence skutkových okolností v rámci nařízení č. 6/2002 „vždy ‚informovaný uživatel' ". Konkrétně již bylo rozhodnuto, že informovaný uživatel není nezbytně nad rámec zkušeností, které získal v důsledku užívání dotyčného výrobku, schopen odlišit aspekty vzhledu výrobku, které jsou dány technickou funkcí výrobku, od arbitrárních aspektů vzhledu [68]. Použití čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 předpokládá skutečně provést posouzení technické povahy, což vyžaduje specifické dovednosti, které i „informovaný" uživatel vždy nemá. Hledisko „informovaného uživatele" tudíž podle mého názoru nemůže představovat kritérium pro objektivní posouzení, které se v tomto ohledu vyžaduje.

59. Podobně jako vláda Spojeného království a Komise mám za to, že jestliže by autoři nařízení č. 6/2002 chtěli přijmout takový právní nástroj, jako je „objektivní pozorovatel", jak vyplývá z druhé předběžné otázky, uvedli by to v jeho čl. 8 odst. 1, jak to učinili výslovně, pokud jde o „informovaného uživatele" v odst. 1 jeho článků 6 a 10 [69]. Ostatně poznamenávám, že uvedený článek 8 neodkazuje ani

64 – Zvláště bod 36 rozhodnutí OHIM ve výše uvedené věci R 690/2007-3 (poznámka pod čarou 13) odkazuje na hledisko „reasonable observer" („observateur raisonnable" ve francouzském jazyce [„rozumný pozorovatel" v českém jazyce]).

65 – Společnost CeramTec uvádí výrazy „relevant observer" („observateur pertinent" ve francouzském jazyce [„relevantní pozorovatel" v českém jazyce]) a „reasonable observer persona" (rozumný pozorovatel), které používá Brancusi, L., „Article 8 CDR", citované dílo, poznámka pod čarou 12, s. 139, bod 41, a studie provedená na žádost Komise, citované dílo, poznámka pod čarou 41, s. 90.

66 – Článek 6, který se týká „individuální povahy", kterou musí mít dotčený (průmyslový) vzor (jakož i bod 14 odůvodnění) a článek 10, který se týká „rozsahu ochrany" přiznané nařízením č. 6/2002.

67 – Pojem „informovaný uživatel" je *„pojmem nacházející se mezi pojmem ‚průměrný spotřebitel'* použitelným v oblasti ochranných známek, po kterém není požadována žádná specifická znalost a který zpravidla neprovádí přímé srovnání mezi kolidujícími ochrannými známkami, a *pojmem ‚osoba specializovaná v dané oblasti'* [použitelným v oblasti patentů], což je odborník s důkladnou technickou kvalifikací. [Tento pojem] lze chápat jako pojem označující *uživatele, který vykazuje […] zvláštní ostražitost*, ať už z důvodu své osobní zkušenosti či rozsáhlé znalosti daného odvětví" (kurzivou zvýraznil autor stanoviska) (zejména viz rozsudky ze dne 20. října 2011, PepsiCo v. Grupo Promer Mon Graphic, C-281/10 P, EU:C:2011:679, body 53 a 59, jakož i ze dne 21. září 2017, Easy Sanitary Solutions – EUIPO v. Group Nivelles, C-361/15 P a C-405/15 P, EU:C:2017:720, body 124 a 125).

68 – Zejména viz rozsudky Tribunálu ze dne 22. června 2010, Shenzhen Taiden v. OHIM – Bosch Security Systems (Komunikační zařízení) (T-153/08, EU:T:2010:248, body 47 a 48); ze dne 21. listopadu 2013, El Hogar Perfecto del Siglo XXI v. OHIM – Wenf International Advisers (Vývrtka) (T-337/12, EU:T:2013:601, bod 25); jakož i rozsudek ze dne 12. března 2014, Tubes Radiatori v. OHIM – Antrax It (Radiátor) (T-315/12, nezveřejněný, EU:T:2014:115, bod 61). Tato opakující se analýza Tribunálu je podle mého názoru opodstatněná.

69 – V tomto ohledu viz zejména komentář k čl. 6 odst. 1 původního návrhu nařízení [COM(93) 342 final, s. 15].

na vnímání jiných kategorií fiktivních osob, jako je „potenciální průměrný kupující“, což je kritérium, které společnost DOCERAM předestírá, ale poté odmítá[70], nebo „průměrný spotřebitel“, což je faktor pro posouzení, ohledně něhož Komise poznamenává, že se mělo za to, že není sám o sobě rozhodující pro posouzení čistě technické povahy tvaru v oblasti ochranných známek[71].

60. Vláda Spojeného království podle mého názoru správně zdůrazňuje, že odst. 2 článků 6 a 10 nařízení č. 6/2002 neodkazují na teoretický pojem „informovaný uživatel“ pro účely posouzení „míry volnosti původce při vývoji (průmyslového) vzoru“[72] a že je třeba přijmout tentýž – nikoli fiktivní – přístup v rámci jeho čl. 8 odst. 1, neboť soud, jemuž byl spor předložen, je rovněž v tomto ohledu pověřen, aby objektivně posoudil, co spadá pod technickou funkci výrobku, což je prvek, který nemůže být chráněn, a kde byla uplatněna volnost tvůrce, jehož tvůrčí dílo může být předmětem ochrany[73]. Vnitrostátní soudy[74] a oddělení OHIM, později EUIPO[75], takové kazuistické posouzení již provedly, podle všeho bez velkých obtíží.

61. Pokud by ostatně bylo přijato kritérium „objektivního pozorovatele“, vyvolalo by to celou řadu dodatečných obtíží v souvislosti s definicí této kategorie tvořené celou řadou různých skutečností, jakož i způsobu, kterým je třeba jej použít, ačkoli jen pokud jde o otázku, jaký typ a jakou úroveň znalostí taková osoba musí mít.

62. *Druhá problematika* předložená Soudnímu dvoru je problematikou spočívající v *identifikaci skutečností, které musejí být předmětem přezkumu*, jejž má podle mého názoru jak objektivním, tak kazuistickým způsobem provést soud, kterému bylo předloženo zpochybnění založené na čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002.

63. Sdílím názor, který byl většinově uváděn ve vyjádřeních předložených u Soudního dvora, podle něhož přísluší vnitrostátnímu soudu, jemuž byl spor předložen, aby objektivně a s ohledem na všechny konkrétní okolnosti každého případu posoudil, zda jednotlivé vzhledové znaky výrobku odpovídají pouze úvahám souvisejícím s funkčností.

70 – Podle společnosti DOCERAM bude mít takový kupující často méně významné odborné znalosti, pokud jde o technickou oblast, do níž výrobek patří, než například tvůrce nebo výrobce, což by mohlo mít za následek, že by technické funkce určitých vzhledových znaků byly nesprávně vnímány jako estetické znaky.

71 – V tomto smyslu uvádí body 33 až 35 rozsudku ze dne 18. září 2014, Hauck (C-205/13, EU:C:2014:2233), které se týkají čl. 3 odst. 1 písm. e) směrnice 89/104. Podle Komise vzhledem k tomu, že je cíl tohoto ustanovení srovnatelný s cílem sledovaným čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002, je logické uplatňovat rovněž v rámci posledně uvedeného nařízení podobná kritéria za účelem posouzení pojetí vzhledu výrobku nad rámec technických omezení. V tomto ohledu viz rovněž body 43 a násl. tohoto stanoviska.

72 – I když podmínky uvedené v odstavcích 1 a v odstavcích 2 uvedených článků 6 a 10 jsou doplňkové, jak je uvedeno v bodě 14 odůvodnění tohoto nařízení. V rámci konkrétního posouzení celkového dojmu, kterým dotčené (průmyslové) vzory působí na informovaného uživatele, je totiž třeba brát ohled na stupeň volnosti, který měl původce při vývoji zpochybněného (průmyslového) vzoru, přičemž čím je uvedená volnost omezenější, tím spíše mohou drobné rozdíly mezi těmito (průmyslovými) vzory postačovat k tomu, aby na uživatele působily odlišným celkovým dojmem [zejména viz rozsudek ze dne 18. března 2010, Grupo Promer Mon Graphic v. OHIM – PepsiCo (Vyobrazení kulatého reklamního nosiče), T-9/07, EU:T:2010:96, bod 72 a násl., jakož i rozsudek ze dne 5. července 2017, Gamet v. EUIPO – „Metal-Bud II“ Robert Gubała (Dveřní klika), T-306/16, nezveřejněný, EU:T:2017:466, bod 43 a násl.].

73 – Poznamenávám, že Komise ve svém původním návrhu nařízení [COM(93) 342 final, s. 19] uvedla, že „cílem“ odst. 2 ustanovení, které se stalo článkem 10 nařízení č. 6/2002, „bylo *poskytnout soudům obecné pokyny v* rámci řízení o porušení práv“ (kurzivou zvýraznil autor stanoviska). Komise dodala, že „[*m*]*imořádně funkční (průmyslové) vzory*, *s ohledem na něž musí původce dodržovat přesné parametry, budou pravděpodobně vzájemně více podobné než (průmyslové) vzory, s ohledem na něž má původce úplnou volnost*. Proto [tento] odstavec 2 zakotvuje zásadu, podle níž musí být zohledněna volnost původce při posouzení podobnosti mezi (průmyslovým) vzorem a jiným dříve existujícím (průmyslovým) vzorem“ (kurzivou zvýraznil autor stanoviska).

74 – Vláda Spojeného království uvádí v tomto smyslu rozsudek Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [Odvolací soud (Anglie a Wales) (občanskoprávní oddělení)], Dyson Ltd v. Vax [2011] EWCA Civ 1206, bod 36.

75 – Jako příklad viz analýza, kterou provedlo zrušovací oddělení OHIM ve svém rozhodnutí ze dne 17. března 2014 ve věci ICD 8674, Extruplast v. PVG Energy BV, bod 17: „[p]ůvodce ví, že míra volnosti při vývoji (průmyslového) vzoru na kanystry je omezena řadou skutečností, které souvisejí s jejich určením, a sice v případě, který je předmětem přezkumu, spočívajícím v tom, že obsahují, přepravují a skladují kapaliny. […] V daném případě volba kříže ve tvaru nahoře zakulacené vrtule, šířka jejích listů, její úprava jak v horní, tak dolní části, široké žlábky pro její poskládání, kartuše, jejich tvar a tloušťka nebo jemnost, žlábky a jejich počet propůjčují [dotčenému (průmyslovému) vzoru Společenství] zvláštní estetické pojetí, ale rovněž vyhledávanější vzhled, které nejsou dány pouze jejich technickou funkcí.“

64. V tomto ohledu podle Komise uvedený soud musí zohlednit kritéria pro posouzení, která byla přijata Soudním dvorem v oblasti ochranných známek jako umožňující předpokládat, že tvar nemá nejen čistě technickou hodnotu, jako jsou „vnímání […] průměrným spotřebitelem[76], povaha dané kategorie výrobků, umělecká hodnota dotyčného tvaru, odlišnost tohoto tvaru od jiných tvarů, s nimiž se lze běžně setkat na daném trhu, významný cenový rozdíl v porovnání s podobnými výrobky, anebo vypracování marketingové strategie zdůrazňující hlavně estetické vlastnosti dotyčného výrobku“[77]. Komise má za to, že soud, jemuž byla věc předložena, musí vzít v úvahu také existenci alternativních tvarů, které splňují rovněž dotyčnou technickou funkci, neboť to v zásadě naznačuje, že původce měl volnost při vývoji vzhledových znaků výrobku a tento vzhled neurčovaly pouze funkční omezení.

65. V tomtéž duchu společnost DOCERAM rovněž uvádí demonstrativní výčet kritérií, která mohou být relevantní, a sice „okolnosti související s procesem vytváření, reklamy, používání atd.“. Společnost CeramTec uvádí, že hledisko „informovaného uživatele“, které navrhuje uplatnit – podle mého názoru neprávem[78] – jako kritérium pro objektivní posouzení, musí být určeno „s důkladným zohledněním všech relevantních skutečností projednávané věci“[79], a zejména „specifického cíle výrobce v okamžiku vytváření, reklamy realizované v souvislosti s výrobkem, která vzor propaguje, případných odlišností nebo zvláštního dobrého jména vzoru u relevantní veřejnosti, jakož i vůle tvůrce v okamžiku vytváření výrobku“[80].

66. V tomto ohledu upřesňuji, že dotčené posouzení musí provést soud, jemuž byl spor předložen, podle mého názoru nejen s ohledem na dotčený (průmyslový) vzor samotný, ale rovněž s ohledem na všechny okolnosti, za kterých došlo k výběru jeho vzhledových znaků s ohledem na důkazy poskytnuté účastníky řízení bez ohledu na předmět nebo povahu těchto důkazů[81], jakož i s ohledem na případné provádění důkazů nařízené tímto soudem.

67. Podle mého názoru však nelze vyloučit, aby kritéria, ohledně nichž mám za to, že nemohou sama o sobě umožnit prokázat, že vzhledové znaky výrobku byly podmíněny pouze jeho technickou funkcí ve smyslu čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002, jako je subjektivní úmysl původce nebo existence alternativních tvarů[82], mohla být zahrnuta do souboru konkrétních indicií, které soudy, jimž byla věc předložena, musejí zohlednit pro vytvoření vlastního názoru týkajícího se použití tohoto ustanovení.

68. Podle mého názoru není namístě, aby byl stanoven výčet, byť demonstrativní, kritérií relevantních v tomto ohledu, jelikož unijní normotvůrce nezamýšlel tento postup použít a jeví se mi, že Soudní dvůr měl za to, že není účelný, pokud jde o posouzení, rovněž skutkové povahy, které je třeba mimoto provést na základě použití článků 4 až 6 tohoto nařízení.

69. Naproti tomu podobně jako řecké vládě se mi jeví účelné zdůraznit, že soud, jemuž byla věc předložena, bude moci v případě potřeby provést požadované posouzení s využitím objasnění nezávislého znalce, který bude určen tímto soudem. V tomto ohledu poznamenávám, že vnitrostátní soudy nutně nedisponují kvalifikacemi, které jsou někdy vysoce technické, jež jsou nezbytné za tímto účelem, a že je obvyklé, že nařídí vypracování znaleckých posudků, setkají-li se složitými otázkami této povahy.

76 – I když by toto kritérium nebylo určující samo o sobě (viz bod 59 tohoto stanoviska).

77 – V tomto ohledu Komise odkazuje na body 34 a 35 rozsudku ze dne 18. září 2014, Hauck (C-205/13, EU:C:2014:2233). Viz rovněž poznámka pod čarou 71 tohoto stanoviska.

78 – Viz bod 57 a násl. tohoto stanoviska.

79 – V tomto smyslu společnost CeramTec uvádí mezi jinými Ruhl, O., *Gemeinschaftsgeschmacksmuster – Kommentar*, citované dílo, poznámka pod čarou 7, bod 10.

80 – Řecká vláda a vláda Spojeného království takové výčty kritérií pro posouzení neuvedly.

81 – Je třeba upřesnit, že důkazní břemeno ohledně toho, že podmínky vlastní čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 jsou v projednávané věci splněny, má logicky účastník řízení, který zamýšlí uplatnit výjimku uvedenou v tomto ustanovení.

82 – Žádné z těchto kritérií není samo o sobě určující z důvodů uvedených v bodě 53 a v bodě 23 a násl. tohoto stanoviska.

70. Mám tudíž za to, že na druhou předběžnou otázku je třeba odpovědět tak, že pro posouzení, zda pro účely použití čl. 8 odst. 1 nařízení č. 6/2002 jednotlivé vzhledové znaky výrobku odpovídají pouze úvahám souvisejícím s technickou funkčností, přísluší soudu, jemuž byla věc předložena, aby provedl objektivní posouzení nikoli z teoretického hlediska „objektivního pozorovatele“, ale tak, že konkrétně zohlední všechny okolnosti relevantní v projednávané věci.

V. Závěry

71. Vzhledem k předcházejícím úvahám navrhuji, aby Soudní dvůr na předběžné otázky položené Oberlandesgericht Düsseldorf (vrchní zemský soud v Düsseldorfu, Německo) odpověděl následovně:

„1) Článek 8 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství musí být vykládán v tom smyslu, že ochrana poskytovaná uvedeným nařízením je vyloučena, jestliže byly vzhledové znaky dotčeného výrobku přijaty pouze s cílem umožnit, aby tento výrobek splňoval danou technickou funkci, tedy bez jakéhokoli tvůrčího přispění jeho tvůrce, přičemž skutečnost, že případně existují jiné tvary, které umožňují dosáhnout téhož technického výsledku, není sama o sobě v tomto ohledu určující.

2) Pro účely určení, zda vzhledové znaky výrobku byly přijaty z důvodu úvah souvisejících pouze s technickou funkcí výrobku ve smyslu uvedeného čl. 8 odst. 1, je třeba, aby soud, jemuž byla věc předložena, provedl objektivní posouzení, přičemž vykoná vlastní posuzovací pravomoc, v rámci níž se zohlední všechny relevantní okolnosti projednávané věci.“